

Christophorus Philippus Richter/ D. Com. P.C. Prof. P. Facult. Iurid.
Senior, & p. t. Decanus, B. L. S. E. : Non solum naturalis, sed etiam civilis
ratio suadet ... ; P.P. Ienae Dominica Septuages. XI. Febr. Anno R.N.
M.DC.LV.

[Jena]

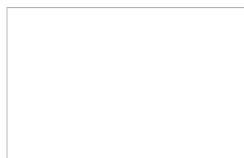
Richter, Christoph Philipp

Phil 2° 00268/04 (111)

https://dhb.thulb.uni-jena.de/receive/ufb_cbu_00013314

urn:nbn:de:urmel-2183da55-3131-45f9-98a3-12992472bb8b7-00012541-12

Lizenz: <http://rightsstatements.org/vocab/InC/1.0/>

CHRISTOPHORUS PHILIPPUS RECHERD.

Com.P.C.Prof.P.Facult. Jurid. Senior, & p. t. Decanus,

B. L. S. E.

On solum naturalis, sed etiam civilis ratio suadet, ne alter alterum lædat, aut contrahendo decipiat, sed potius ut quisque suum cuique tribuat. Natura enim, ut ait Romani eloquiosos & fons, Cicero 3. offic. præscribit, ut homo homini, quicunque sit, ob eam ipsam causam, quod is homo sit, consultum velit. Quod si ita est, unã continemur omnes & eadem lege natura: idque ipsam sita est, certe violare alterum lege natura prohibemur. Ita quoque leges nostræ præscribunt, ne alter alteri iniquam conditionem inferat. I. non debet. 7. ff. de R. J. & ne ex alterius malignitate alteri damnum emerget. I. ult. C. de acquir. & retin. posses. neque quis odio alterius prægravetur. I. si quis sua 23. §. legi. 1. C. de inoffic. testam. Alterius enim factum non debet nocere alteri. I. de pupillo. 5. §. si plurimum. 5. ff. de oper. nro. nunc. neque per dolum. I. palam. 3. §. item quaritur. 4. & §. seq. ff. de doli mali & metus except. neque per negligentiam. I. alienus. 6. ff. ad l. falcid. neque per errorem aut imperitiam. I. mandatum. 57. ff. mandas. Propterea variæ & competentes in iure nostro sunt proditæ actiones, quibus omnis iactura ab eo repeti potest, qui negligenter vel dolose circa rem alterius versatus est. d. l. ult. Et hæc petitiones auctori in tantum competere, in quantum ejus interfuit, i. e. quantum ei abest, quantumque lucrati potuit, patet ex l. si commissi. 13. ff. ratam rem hab. Non solum enim in damno, sed etiam in lucro id, quod interfit, statuitur. I. un. C. de sentent. qua pro eo quod interfit, profer. Ergo iam damni emergentis, quod quis propter moram debitoris patitur, quàm lucri cessantis aut intercepit, quod quis facere vel consequi potuit, ei que factio vel culpa adversarii abest, haberi debet ratio. I. proinde. 22. l. seq. & l. si servum. 33. ff. ad l. Aquil. & l. si sterili. 23. §. cum per venditorem. 3. ff. de actionib. empt. Hinc in omnibus causis, in quibus aliquid factum est quod fieri non oportuit, vel omiliū, quod fieri debuit, ratione damni emergentis & lucri cessantis regulariter in id, quod interfit agentis, petitio & condemnatio dirigi potest. Donell. ad d. l. un. c. 1. Petr. Gregor. lib. 21. Synag. c. 10. Cum autem pro eo, quod interfit, dubitationes antiquæ in infinitum productæ sint, veluti ex l. arbitraria. 2. §. nunc de officio. 1. ff. de eo quod cert. loc. quodammodo apparet: Idcirco Sacratiss. Imp. Justinianus in modo dicta l. un. vel nova sua constitutione (qua ex 10. decisionibus Codici repetita lectioni fuit inserta,) circa æstimationem vel taxationem certum modum præscripsit, quod in casibus certis, quic. certam habent quantitatem, (certo pondere, numero, vel mensura consistentem,) vel naturam, (qualem foriuntur certæ species & corpora, vel etiam facta determinata, & certa quantitate æstimata,) id quod interfit, ad duplum communis valoris taxari debeat, veluti in venditionibus, locationibus, aliisq. contractibus: in casibus vero incertis, (inter quos referuntur obligationes facti à contrahentibus non æstimati. I. si quis 13. in fin. ff. de rejudic. l. stipulationes. 72. & l. quotiens. 21. ff. de V. O. cautiones d. l. si quis 13. in pr. l. si quis 2. §. ult. ff. qui statud. cog. interdicta. l. 1. §. 5. ff. ne vis fiat ei. & l. 1. §. 41. ff. de vi & vi arm. Contractus vel q. quorum obligatio in eo maxime consistit, ut aliquid fiat vel non fiat. Donell. in r. de eo quod interfit. c. 6. obligationes ex delicto. I. ait lex. 21. ff. ad l. Aquil. & l. inficiando. 67. §. 1. ff. de furt.) omnis utilitas præstetur, qua mihi abest, & quam consequi potuissem, nisi mihi damnum datum, vel lucrum interceptum fuisset. Et ita in Collegio nostro mens. Nov. An. 1619. ad requisitionem p. s. r. J. Langenoria pronuntiari fuit: Daß euch N den Pacht vollständig zu halten/oder im widrigen Fall das beneffliche Interesse, (do denn eure dahero erhaltene Schäden, entzogene Nachtheile, die schimpfliche und verächtliche Hindansetzung des schhneren nicht unbillig in acht genommen wird,) neben denen uff vorgehende Nichterliche mäßigung verursachten Unkosten zu præstiren und zu ersatten schuldig. Eodem modo mens. April. 1632. J. G. zu Wepmar/responsum fuit: Hat der Rath euch den Dienst ohne erhebliche Verschaff auffgefündiget/da doch derselbe sich noch nicht gendet: So ist er euch entweder seine Lufte zu halten/oder im widrigen Fall das Interesse, Schäden und Unkosten zu ersatten schuldig. In dictis enim casibus incertis non potest simpliciter cognosci, nec certa quantitas definiti, cum quatenus cuiusque interfit, in facto, non in iure consistat. I. quatenus. 24. ff. de R. J. Ergo ejus probatio & cognitio necessaria est, quam postmodum definitio & declaratio discreti Judicis sequitur. Et quidem ad exemplum pœnarum, quæ sicuti vel cum competenti moderamine proferantur, vel à legibus certo sine conclusæ statuuntur. d. l. un. ita quoque condemnatio in id, quod interfit, quod vel poena est, vel similitudinem ejus habet, moderari debet, ne in infinitum crescat. Quomodo autem hujusmodi probatio fieri possit, inter alios perspicue exponunt Matth. Culer. de process. executio. p. 1. c. 10. n. 121. & seqq. & Schneidew. ad §. ult. Inst. de V. O. n. 24. & seqq. Hoc unicum addimus, quod creditores propter summam probationis difficultatem, loco ejus, quod interfit, per quicunque certam poenam, vel quicunque usuras stipulari soleant, quas deinceps absque ulla probatione exigere valent. Ultra usuras verò nihil amplius loco ejus, quod interfit, per posse in Collegio nostro Anno 1615. mens. Decembr. decum fuit: Daß über die Zins kein Interesse gefordert werden kan. Si verò creditores legitimis & hodie in multis recessibus Imperii determinatis usuris non contenti esse, sed probare velint, sua pluris interesse, ad probationem admittuntur. Novell. Elector. Saxon. Augusti, consit. 30. p. 2. Et de hac materia, in interpretatione d. l. un. (quam Bartolus aliq. d. d. difficillimam & profundissimam appellant,) plura publicè proponet Vir juvenis antiquo genere, virtute, atq. juris scientia Præclarus, Dn. FRIDERICUS ERNESTUS KNORR/Hallenf. Saxo, de cujus vita paucula pro more subijcimus. Natus est mens. Septembr. Anno M. DC. XXX. Patre, Viro Amplissimo atq. Prudentissimo, Dn. Andrea Glasero/Senatori ibidem & Salinatore p. m. filia. Quamquam verò Patris mens. Octobr. An. 1623. diem suum obierit, eumque exitu quidem omnibus communi, atq. intervallo non longè distincto, sc. Anno sequenti, mater fecuta sit: paterno tamen auxilio & sollicitudine minimè destitutus, sed Tutorum, in primis verò Amplissimi atq. Prudentissimi Viri, Dn. Gottfried Knochen/prælaudatæ Reip. Gymnasij, Camerarii, & Salinatoris, indefessè operâ, in pietate & bonis moribus probe educatus, & præterea in celebri Gymnasio à Clariss. Dn. Christiano Gueinzio, tum temporis Rectore solertissimo, p. m. ejusq. successore, dignissimo, Dn. M. Friderico Chaleno, in linguis, liberalibus artibus & disciplinis philosophicis fidelissimè informatus fuit. Postmodum ad SS. Jurisprudentiam studium animum applicuit, & ante quinquennium huc se contulit, ubi non solum lectiones publicas debita attentione visitavit, verum etiam Collegia Institutionum Lectoria & Disputatoria, & postea Wesenbeciano lectorio, nec non Pandectarum Disputatorio Schnobelianno, sub directione Viri Nobiliss. Ampliss. atq. Consultiss. Dn. Ernesti Friderici Sebræri, J. H. D. & Prof. P. celeberrimi, Facult. Jurid. & Scabinatus Adfessoris gravissim. Collegæ & amici mei pl. honorandi, interfuit, & mens. Jul. Anno 1652. Disputationem publicam de Juris & facti Ignorantia, proprio Marte conscriptam, cum laude habuit. Denique in Collegio Disputat. Wesenbeciano & Lectorio Fendali, sub præsidio Viri Nobiliss. Ampliss. atq. Consultiss. Dn. Georgii Adami Struvii, J. C. & Antecessoris celebratissim. Consiliiar. Saxonici, Curie Prov. Facult. Jur. & Scabinatus Adfessoris excellentissim. Generi, Compatri, & Collegæ mei omni honore & amore suspicendū, se strenuè exercuit, atque Disputationem publicam de Debitis Feudalibus masculè defendit. Triennio hic exacto, An. 1653. inchoatam Acad. miam Lipsensem, ut bene ceptum studiorum cursum feliciter absolveret, salutavit, ubi non minori studio tam lectiones publicas, quàm Collegia privata, à Viro Magnifico, Nobilissimo, Amplissimo, atq. Consultissimo, Dn. Quirino Schachern/Phil. & J. H. D. Præclarissimo, Profess. P. Facultatis Juridicæ Seniore, supremi Appellat. Judicii Dresdensis, Consistorij, Lipsiensis Adfessore gravissimo, adornata frequentavit, & in ejusdem Collegio Practico sedulam navavit operam. Sualis autem & consilio Patronorum suorum Salenam nostram iterum accessit, nomenque suum in matriculam Candidatorum refert, & pro consequenda in iur. jure honoribus Tentamen sibi aperit reverenter petiit. In quo optime stetit, dignusque receptus fuit, cui ad reliqua specimina, secundum Facultatis nostræ statuta, proximè edenda, aditus patefieret. Quia impetrata potestate, cras, DEO adjuvante, hora X. in J. Ctorem Auditorio, initium prædictæ sue explicationis facturus est. Civilis itaque scientia Studiosos & LL. Cultores lectissimos, ut in auscultando industriam atque benevolentiam suam probent, etiam atque etiam monemus, quibus vicissim in simili aut alio studiorum & officiorum genere gratificabimur, & quod ipsi gratum honorificumque futurum erit, pro vicili præstabimus. P. P. Jena Dominica Septuages. XI. Febr. Anno R. N. M. DC. LP.

Typis JOHANNIS NISII.

urn:nbn:de:urmel-2183da55-3131-45
f9-98a3-12992472bb8b7-00012541-21